

Příloha I.Vyjádření s. Housky na zasedání pléna CUV KSČ dne 4.7.1968.

Na vyjádření s. Prchlíka a Pavla je část pravdy. Část, protože to hlavní, tzn. iniciativa se neskrývala ve mně. Popíši přesně jak k tomu došlo. V době, kdy na MZV se sešel aktiv okresních a krajských tajemníků, dostal jsem od 2. odboru dokument, který bylo třeba okamžitě předat. Šel jsem na zasedání s tím, že dokument předám s. Lenártovi. S. Lenárt byl na obědě s jugoslávským předs. Mikezičem. Když jsem do prostoru tohoto jednání se dostal, rozhodl jsem se předat dokument s. Dubčekovi přímo. V době přestávky mne uviděl s. Černík a ptal se co mám. Řekl jsem, že mám dokument, který bych rád jemu a s. Dubčekovi předal. Dokument si přečetli, dali k němu pokyny a viděl jsem, že soudruzi jsou z tohoto jednání svým způsobem rozčileni - s. Dubček říkal "my musíme urychleně tu situaci v bezpečnosti řešit, takhle to nemůže dál jít, tam dochází ke krachu" a na to mi s. Černík říká: "jsi schopen do rána zhodnotit organizaci socialistických bezpečnostních služeb včetně Jugoslavie?" Já jsem řekl - že mi Jugoslavie všude situaci znám. Na to soudruzi mi dali pokyn, abych vypracoval do rána návrh na organizaci bezpečnostního aparátu po vzoru státního výboru, s tím, abych došel za s. Zárubou a spolu s ním to ráno předložili. To znamená - ne je iniciativa a ne návrh s. Černíkovi až druhý den. Já jsem šel za s. Zárubou tyto věci prohovorit, že třeba říci, že s. Záruba okamžitě reagoval s tím, že toto nemůž me bez našeho ministra dělat. Přesto jsem návrh vypracoval s tím, že požádáme s. Černíka, aby o věci on osobně informoval s. ministra Pavla. Tento námět - já jsem nenapsal návrh, ale námět, kde v průvodním dopise jsem upozornil s. Černíka, že za první jugoslávskou situaci neznám, že pokud je mi známo - touto variantou se zabýval původní návrh akčního programu MV. Za druhé, že pokud vím, vedení MV zpracovává akční program jehož obsah neznám a za třetí, že s. Černíkovi je známo stanovisko I. správy ze stranické konference, že tímto usnesením jsem vázán, aby chápal tuto situaci, proto že mu předkládám námět - o němž ať rozhodne on sám nebo př slušní činitelé.

V tomto námětu, který je velmi stručný - asi na 3 stránkách - jsem se snažil - v maximální možné míře dát aneb vyjádřit některé naše myšlenky - t.č. ještě státní výbor - tak aby maximálně autonomie rozvádky, stejně tak je ten návrh na vypracování dvou

základů a v posledním bodě je návrh na vytvoření koordinačního centra u předsedy vlády. To znamená, de toho námětu jsem se snažil dát všechny základní myšlenky, které vycházely z našeho návrhu na samostatnou rozvědku. Tento námět jsem s. Černíkovi druhý den předal. S. Černík si jej nechal, víc jsm. o něm nediskutovali a s. Záruba ho poprosil, aby informoval s. ministra. S. Zárubovi s. Černík uložil, aby připravili určitý právní podklad pro toto. Těch dalších věcí jsem se já již nezúčastnil, mně do nich nic nebylo. Jaký byl další postup jsem se dovídal stejně tak jako vy bokem. Na legislativních návrzích jsem neměl absolutně žádný podíl.

Vy dobře víte, že jsem se s naší delegací zúčastnil jednání u s. Černíka, že jsem v rámci k. správy nebrzdil aktivitu o vytvoření samostatné rozvědky, ale námět jsem předložil - ne z vlastní iniciativy, ne z nějakého pokynu nebo rozhovorem s náčelníky státní bezpečnosti, já osobně se domnívám, že o tom také nikdo z nich neví - nikdo z nich v tom zainteresován nebyl - pouze já. Tedy ne moje iniciativa, pokyn s. I. tajemníka a pokyn s. Černíka.

Já jsem o této věci hovořit nemohl, já jsem také řekl předsednictvu, že to vyžaduje souhlas od s. Černíka a Dubčeka a protože jsem je v těchto dnech nemohl postihnout. Požádal jsem s. Šalgoviče aby byl tak laskav a oznámil tuto situaci s. Dubčelovi s tím, že na plénu ČUV dnešního dne naprosto jasně řeknu, jak tato situace vypadá.

Te je soudruzi podstata celého mého jednání a celé t. zv. "iniciativy". Je nesprávné a osobně se domnívám, jestliže s. Černík požádá o námět - on říkal návrh - já jsem to nazval námětem - operuje s tím, že já jsem předložil návrh, o kterém nemám právo rozhodovat, protože nejsem činitel ani vládní, ani člen předsednictva.

Další vysvětlení: (odpověď na dotazy)

V průvodním dopise v námětu jsem zdůraznil 3 body: - že tato varianta již byla zpracována, že se pracuje na AP a napsal jsem asi toto změni:

- že s. Černíkovi je známá situace i k. správy o samostatné rozvědku, které proběhla v rámci konference a že tímto usnesením jsem vázán;

- pokud jde o souhrn jiných příkladů mně bylo jasné řečeno, že jestliže mám organizaci socialistických bezpečnostních služeb a na základě toho vypracovat námět - na státní výbor. Já jsem pro příklad jinou odpověď nemohl, já jsem byl vázán tím, co řekl s. Kuběck; přitom jsem do námětu dal myšlenky, které nikde nejsou v socialistickém táboře v bezpečnostních složkách - t.j. obarou samostatnost rozvědky s maximální autonomií, a druhé samostatný zákon pro rozvědku a nutnost vytvoření koordinujícího orgánu u předsedy vlády pro instituce zahraniční služby. To také nikde není a tyto věci jsem se snažil do tohoto námětu, pokud se týká rozvědky, dát.

archiv
bezpečnostní
složek